

Terugblik aan einde van rit

'Ik heb me al die tijd nooit beklagd dat ik eraan begonnen ben'

Binnenkort zet Michel Halewyck uit het West-Vlaamse Klemskerke een punt achter 37 jaar melkveehouderschap. Tevreden blikts hij terug op de bedrijfsevolutie. 'Als je achterom kijkt zeg je altijd: dat hadden we beter zo of zo kunnen doen.'

Een rits anekdotes wordt opgesomd. Terugblikkend op 37 jaar activiteit, put Michel Halewyck (59) uit de West-Vlaamse gemeente Klemskerke uit een jarenlange ervaring in de melkveehouderij. Ook nu het einde van zijn melkveehouderscarrière in zicht is, laat de melkveesector hem lang niet onbewogen. De luchtfoto's aan de wand van de woonkamer vertellen het verhaal van hun eigen melkveebedrijf.

Toen Michel in 1967 samen met zijn vrouw Martha Sys in de landbouwsector begon, nam hij het bedrijf van haar oom over. Na een paar jaren stil te hebben gestaan was het bedrijf voor die tijd al erg verouderd. 'Bij de overname stonden hier één koe en één paard', herinnert Michel zich. 'Daarnaast hadden we nog twintig hectare laaggelegen en erg drassige gronden.' De grond liet intensieve akkerbouwteelten niet toe, maar daar lag ook de bedoeling niet van de jonge vooruitstrevende landbouwer. Michel: 'Voor melkvee waren die gronden immers wel geschikt.' Vleesvee behoorde niet tot de opties. 'Je moest in die tijd vet zijn om vet te mesten.'

Met vijf koeien van de ene familietak en zeven koeien van de andere kon het pasgetrouwde koppel beginnen met melken. Stilaan stuurden ze met de opbouw van de melkveetak hun bedrijf in een bepaalde richting. 'In 1968 bouwden we een ligboxenstal voor 35 melkkoeien met een twee maal vier visgraatmelkstal. Op dat moment zijn we hier onmiddellijk begonnen met zwartbonte melkkoeien uit Friesland.' Sinds die tijd groeide het bedrijf voortdurend. Ook de fokkerij onderging de nodige koerswijzigingen. De Holsteinsatie begon met de eerste kruisingen met Pabst Ideal. 'Wat later kwam het tot een aanvaring met de provinciale veeteeltstructuren omdat we meer Amerikaans sperma wilden. In 1974 ging ik samen met een paar collega-melkveehouders naar Amerika. Daar leerden we zelf de koeien te insemineren.' Maar liefst tien jaar insemineerde Michel Halewyck zijn koeien zelf, voordat de techniek in 1984 definitief gelegaliseerd werd. Om al die tijd te kunnen inse-

Michel Halewyck over twintigers:

'In plaats van beroepskennis en liefde voor de zaak heb je tegenwoordig een hoop geld nodig om te kunnen starten in welke landbouw tak dan ook. Dat is gewoon walgelijk. Wij startten met niets en konden stuk voor stuk ons melkveebedrijf opbouwen. Dat is nu onmogelijk geworden.'

mineren, moesten de spermarietjes vanuit Nederland gesmokkeld worden. 'Dat was echt een leuke tijd.' Eind jaren zeventig besloot Halewyck zijn bedrijf verder uit te breiden. 'In 1980 hebben we bijgebouwd en waren we op weg om tachtig koeien te houden. We zaten net in de zeventig op het ogenblik dat het melkquotum uitkwam. Ons melkquotum werd toen vastgelegd op 420.000 kilo.' Later werd nog een keer quotum bijgekocht en stegen de melkproductierechten op hun bedrijf tot 455.000 kilo melk. Ook de totale oppervlakte nam toe tot het huidige areaal van 35 hectare. 'Het aantal melkkoeien ligt nu al een aantal jaren rond de vijftig.'

Blik op de toekomst

Naast de werkzaamheden op het eigen bedrijf was Michel al die jaren actief in tal van verenigingen en overleggroepen. Vorig jaar zette hij alle activiteiten op bestuursniveau stop en inmiddels blik hij met veel enthousiasme terug op die tijd. Intussen maken Michel en Martha zich op om een einde te maken aan hun melkveehouderscarrière en zijn ze bezig met de bouw van een nieuw huis tussen de werkzaamheden op het melkveebedrijf door. Volgend jaar wordt Michel immers zestig en vanaf dat moment is het in België fiscaal aantrekkelijker om het bedrijf over te laten nemen. Of hun melkveebedrijf straks in eigen familiehanden blijft, is nog onzeker. 'Onze gedoodverfde opvolger bleek allergisch voor koeien. We hebben bijna alles geprobeerd, maar voor de gezondheid van onze zoon was het beter om een andere job te kiezen.' Eén ding is in elk geval zeker: het bedrijf zal in zijn geheel overgenomen worden. Michel Halewyck: 'Het liefst zien we dan iemand op ons bedrijf wonen die het op dezelfde manier voortzet.'

Spijt dat hij zelf 37 jaar geleden in deze sector begon, heeft hij in elk geval niet. 'Als je achterom kijkt zeg je altijd: dat hadden we beter zo of zo kunnen doen. Uiteindelijk heb ik me nooit beklagd dat ik eraan begonnen ben', beklemtoont Michel. Dat de kaarten tegenwoordig anders liggen voor de jonge beginners, daarvan is hij zich heel goed bewust. 'Om nog te kunnen starten als melkveehouder moet je vandaag de dag een goede boer als vader hebben. Iemand die supergemotiveerd is en geen goede boer als vader heeft, kan er hier niet meer aan beginnen.' Ook over de toekomst van de sector heeft hij een duidelijke mening. 'Gemiddeld moeten de melkveebedrijven de komende jaren serieus groeien. Maar dat zal niet gaan met zotte prijzen aangezien ook de rendabiliteit er niet op zal verbeteren.' In die zin vindt hij het Europese landbouwbeleid volledig in de verkeerde richting gaan. 'Het Europese landbouwbeleid is volledig gericht op de wereldmarkt, maar we hebben daar als Europa niets te zoeken. Als we nu eens de Europese melkproductie laten dalen met 15 procent, dan krijgen we een opmerkelijk hogere melkprijs en een beduidend beter rendement voor onze inzet.'

Amelies Debergh

Linda De Smet van KBC Bank en Verzekering: 'Zestigers zijn in grote lijnen op te splitsen in twee groepen'

'De leeftijd van de bedrijfsleider heeft alles te maken met de ontwikkelingsfase van een bedrijf. De oudere bedrijfsleiders bevinden zich in de laatste fase en hebben daarbij net als de andere leeftijdscategorieën hun eigen specifieke vragen. Zo rijst bij hen de vraag of ze het bedrijf nu stilaan moeten afbouwen of op latere leeftijd nog verder moeten investeren om het bedrijf klaar te maken voor hun opvolger.'

'De groep van de zestigers kunnen we in grote lijnen in twee

groepen indelen. De ene groep zijn de bedrijfsleiders met een opvolger. Als één van de eigen kinderen van plan is om het bedrijf over te nemen, zien we dat veel veehouders minstens al een deel van hun bedrijf overgelaten hebben op hun zestigste. Vanuit de redenering dat de jonge generatie anders te oud wordt, trekken heel wat zich op die leeftijd geheel of gedeeltelijk uit het bedrijf terug. Dat ligt anders bij de groep veehouders die het bedrijf definitief stopzetten of het aan

derden overlaten. Zij zijn op hun zestigste meestal nog bezig met hun bedrijf.'

'Desondanks zijn er slechts weinig veehouders die al volledig stoppen voor de kaap van zestig jaar, tenzij dit gebeurt vanuit gezondheidsoverwegingen. Voor die leeftijd bereikt is, kan je in principe niet op pensioen. Als het niet is omwille van een eigen zoon of dochter die het bedrijf overneemt, trekken de meeste veehouders zich daarom ook niet terug uit het bedrijf voor hun zestigste.'

